

Η επόμενη ημέρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Ήταν μια ενδιαφέρουσα νύχτα, που κινήθηκε από την απόλυτη αδιαφορία σε μια μεριά της Ευρώπης έως κινήσεις μεγάλης θεατρικότητας και πολιτικής σημασίας στην άλλη. Στην Κροατία η αποχή άγγιξε το 90%. Στην Ισπανία, την Πορτογαλία και την Ολλανδία, που είχαν πρόσφατα εθνικές εκλογές, έγιναν μικρές διορθωτικές κινήσεις αλλά ως εκεί. Στο Βέλγιο είχαν και εθνικές εκλογές, ως αποτέλεσμα των οποίων παραιτήθηκε ο πρωθυπουργός ενόψει της έναρξης των παραδοσιακών μακρόσυρτων διαπραγματεύσεων για τον σχηματισμό κυβέρνησης – τίποτα δεν είχε να κάνει με τις ευρωπαϊκές εκλογές. Η γερμανική κυβέρνηση δεν είχε εθνικές εκλογές αλλά τα τρία κόμματα του κυβερνητικού συνασπισμού τα πήγαν τόσο άσχημα ώστε αναμφίβολως τίθεται θέμα νομιμοποίησης της συνολικής πολιτικής τους. Και βεβαίως όλο το δράμα της Γαλλίας, όπου η καταστροφική επίδοση του κόμματός του (επ)έβαλε (σ)τον πρόεδρο Μακρόν

ΓΝΩΜΗ

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΓΑΒΟΥΝΕΛΗ

την άμεση προκήρυξη βουλευτικών εκλογών σε μια προσπάθεια να διασώσει τα τελευταία χρόνια της προεδρίας του και ενδεχομένως να προστατεύσει το πολιτικό εργαστήριο που είναι η χώρα του από την πρώτη γνωσμένης ακροδεξιά και αντι-ευρωπαϊά πρόεδρο. Κοινό σημείο όλων αυτών των περιπτώσεων, συμπεριλαμβανομένης της πατρίδας, η αύξηση της εκλογικής επίδοσης κομματικών σχηματισμών που βρίσκονται σαφώς στα δεξιά του πολιτικού πεδίου. Αντιθέτως, στην Πολωνία και άλλες ανατολικές χώρες με ακραίες κυβερνήσεις ως τώρα το πολιτικό εκκρεμές κινήθηκε προς την αντίθετη κατεύθυνση, απαλώνοντας γωνίες

και οξείες γραμμές. Η αυτόνοπη ερώτηση, επομένως, είναι τί θα συμβεί την επόμενη ημέρα στους ευρωπαϊκούς θεσμούς.

Το ευρωπαϊκό οικοδόμημα στηρίζεται σε δύο κύριους πόλους: το Συμβούλιο και την Επιτροπή, με διπλή νομιμοποίηση από τη μια στις (εκλεγμένες) κυβερνήσεις των κρατών - μελών και από την άλλη στην πλειοψηφία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η νομοθετική παραγωγή της Ένωσης, που συνιστά σχεδόν το 90% των κανόνων με τους οποίους ζούμε στα κράτη - μέλη, οφείλεται στη σταθερή συμμαχία των χριστιανοδημοκρατών του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος με τους Σοσιαλιστές & Δημοκράτες και τους Φιλελεύθερους, που εξασφαλίζουν μια ισχυρή πλειοψηφία. Η συζήτηση για τη μετακίνηση του εκλογικού σώματος προς τα δεξιά ενέχει την αγωνία περιστασιακών συνεργασιών σε ένα ασταθές περιβάλλον, που θα εμποδίσει την υιοθέτηση συμπαγών στοχευμένων πολιτικών σε ένα ακόμη πιο ασταθές και δύσκολο γεωπολιτικό πεδίο. Και όμως μια προσεκτικότερη ματιά στα αποτελέσματα καταδεικνύει ότι το ΕΛΚ κινείται στις 191 έδρες, οι Σοσιαλιστές γύρω στις 135 και οι Φιλελεύθεροι κοντά στις 83, σύνολο 409, αριθμός που επιτρέπει στην Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν την άνετη επανεκλογή της, με την αυξημένη νομιμοποίηση που παρέχει στην Spitzenkandidat και η συνολική ψήφος των ευρωπαίων πολιτών.

Αρα, πολύ κακό για το τίποτα; Η μεγαλύτερη εκλογική επιχείρηση στον κόσμο ασφαλώς παράγει πολιτικά αποτελέσματα, έστω και αν για την ώρα έχουν τη μορφή μιας ισχυρής προειδοποίησης προς τις κυβερνήσεις για την απουσία του ευρωπαϊκού πολιτικού σώματος ενόπιον της παγκόσμιας πολιτικής και κοινωνικής αλλαγής, που όλες και όλοι βιώνουμε χωρίς να είμαστε ακόμη σε θέση να αντιληφθούμε προς τα πού κατευθυνόμαστε τελικά. Η ελληνική κυβέρνηση έλαβε και αυτή έναν τέτοιο πικρό μήνυμα – έστω και αν παραμένει μια από τις σταθερότερες στην ευρωπαϊκή οικογένεια και επομένως ακόμη σε θέση να διεκδικήσει έναν διευρυμένο ρόλο στις συζητήσεις της επόμενης ημέρας, που κάλλιστα θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν τον Ντράγκι ως πρόεδρο του Συμβουλίου. Αυτή ίσως να είναι η ενδεδειγμένη ισορροπία ανάμεσα στο σύνθημα και το υπερβάλλον, που είναι σίγουρο ότι απαιτείται για τα επόμενα δύσκολα βήματα του ευρωπαϊκού εγχειρήματος. Η μόνη αδύνατη πιθανότητα είναι αυτή της αποτυχίας – γιατί αυτή θα συμπαράσχει όλες και όλους εμάς μαζί της.

Η Μαρία Γαβουνέλη είναι καθηγήτρια Διεθνούς Δικαίου στη Νομική Σχολή του Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, γενική διευθύντρια του ΕΛΙΑΜΕΠ